

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૦] ૯ એસ. સી. આર ૧૧૨

રામ નિવાસ

વી.

હરિયાણા રાજ્ય

(૨૦૦૭ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૧૫)

જુલાઈ ૨૮, ૨૦૧૦

[હરજિત સિંહ બેદી અને સી. કે. પ્રસાદ, જે. જે.]

દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦

કલમ ૩૦૨ અને ૩૦૭-હત્યા અને હત્યાના પ્રયાસ માટે પાંચ આરોપીઓની કાર્યવાહી-એકની સજા- ઠેરવ્યું નીચેની અદાલતોએ પુરાવાઓનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કર્યું છે અને ચુકાદો આપ્યો છે કે દોષિત અને અન્ય આરોપી કે જે સુનાવણી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા, તેમણે ગુનાઓ કર્યા હતા-નીચેની

અદાલતો, પક્ષો વચ્ચેના તણાવપૂર્ણ સંબંધો અને અન્યની ખોટી અસરની સંભાવનાને ધ્યાનમાં રાખીને, તે મુજબ બે આરોપીઓને શંકાનો લાભ આપ્યો છે-દોષિત ઠેરવવામાં કોઈ દખલગીરી નહીં થાય અને આમ સજાની માંગ કરવામાં આવે છે-ફોજદારી કાયદો-હેતુ.

પુરાવા-સાક્ષીના અવિશ્વાસના પુરાવાનો એક ભાગ-તેની અસર.

અપીલકર્તા પર તેના ભાઈ અને ત્રણ કાકાઓ સાથે પીડબ્લ્યુ-૬ની હત્યાના પ્રયાસ અને તેના ભાઈ 'એસએસ' ની હત્યા માટે કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી.સુનાવણી દરમિયાન બે આરોપીઓના મોત થયા હતા.ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તાને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૩ અને ૩૦૭ હેઠળ દોષિત ઠેરવ્યો હતો અને બાકીના બે આરોપીઓને શંકાનો લાભ આપીને નિર્દોષ જાહેર કર્યા હતા.હાઈકોર્ટે ચુકાદાને સમર્થન આપ્યું હતું.

દોષિત દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલમાં, અપીલકર્તા માટે દલીલ કરવામાં આવી હતી કે મૃતકની માતા પીડબ્લ્યુ-૭ દ્વારા આપવામાં આવેલી ફરિયાદીની વાર્તા, બે આરોપીઓની સંડોવણીના સંદર્ભમાં અવિશ્વાસુ હોવાથી, હત્યા માટે અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવવા માટે કોઈ વાજબીપણું નથી; અને અપીલકર્તાના કાકાની હત્યાના અગાઉના કેસમાં ફરિયાદીના પિતા અને મૃતકને

દોષિત ઠેરવવાને કારણે પક્ષકારો વચ્ચે દુશ્મનાવટ હોવાથી, આરોપીઓને તાત્કાલિક કેસમાં ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યા હતા અને તેથી, બે સાક્ષીઓ એટલે કે પીડબ્લ્યુ-૭, માતા અને સાક્ષીઓના પુરાવા પીડબ્લ્યુ-૮, ઈજાગ્રસ્તો અને મૃતકના ભાઈ પર ભરોસો કરી શકાયો ન હતો.

અરજી નામંજૂર કરતાં કોર્ટે

ઠરાવ્યું :૧. ટ્રાયલ કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે હત્યા માટે આરોપી 'બી. આર.' (જે સુનાવણી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા), 'વાય. આર.' અને 'આર. એસ.' ને પીડબ્લ્યુ-૬ને ઈજા પહોંચાડવા અથવા તેના ભાઈની હત્યા માટે જવાબદાર ઠેરવવામાં આવ્યા ન હતા અને તમામ આરોપીઓમાં અગાઉ મનની મુલાકાતનો કોઈ પુરાવો ન હતો જેથી તેમનો સામાન્ય હેતુ અથવા સામાન્ય હેતુ દર્શાવી શકાય.તેનાથી વિપરીત, ટ્રાયલ કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે, અપીલકર્તા અને 'પીકે' (જે સુનાવણી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા) ની સંડોવણીના સંદર્ભમાં પીડબ્લ્યુ-૬ અને પીડબ્લ્યુ-૭ના પુરાવા સ્પષ્ટ હતા કે આ બે જ હતા, જેમણે પીડબ્લ્યુ-૬ના ભાઈની હત્યા કરી હતી અને તેને ઈજા પહોંચાડી હતી.હાઈકોર્ટનો ચુકાદો દર્શાવે છે કે આ પાસાની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરવામાં આવી છે અને તારણોની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે.[પેરા ૮] [૧૧૭-F-H; ૧૧૮-A]

૨. એ વાત સાચી છે કે અગાઉના હત્યાના કેસને કારણે બંને પક્ષો વચ્ચેના સંબંધો અત્યંત તણાવપૂર્ણ હતા.જોકે આ હકીકત, નિઃશંકપણે, આરોપીની ખોટી અસરનું કારણ બની શકે છે, પરંતુ તેનાથી વિપરીત, તે ગુનો કરવા માટેનો હેતુ પણ હોઈ શકે છે.જો કે, હકીકતના પ્રકાશમાં કે એફ. આઈ. આર. ઘટનાના વાજબી સમયની અંદર નોંધવામાં આવી હતી અને તબીબી પુરાવા આંખના સંસ્કરણને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપે છે અને વધુમાં, ટ્રાયલ કોર્ટે કેટલાક આરોપીઓને શંકાનો લાભ આપ્યો છે, કારણ કે તેમની કોઈ સક્રિય ભૂમિકા નહોતી, ખોટી સૂચિતાર્થની સંભાવનાની પણ તપાસ કરવામાં આવી છે અને તેની સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો છે.નીચેની અદાલતોએ પુરાવાઓનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કર્યું છે, અને પક્ષો વચ્ચેના તણાવપૂર્ણ સંબંધો અને ખોટી અસરની સંભાવનાને ધ્યાનમાં રાખીને, તે મુજબ બે આરોપીઓને શંકાનો લાભ આપ્યો છે.દોષિત ઠેરવવામાં અને સજામાં કોઈ દખલગીરી કરવામાં આવતી નથી.[પેરા ૯] [૧૧૮-બી-ડી]

ક્રિમિનલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન:

૨૦૦૭ની ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૧૫.

૧૯૯૭ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૩૫૨-ડી. બી. માં ચંદીગઢ ખાતે પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના ૧૮.૦૧.૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા માટે સર્વેશ બિસારી અને અનિલ નાગ.

કમલ મોહન ગુપ્તા, ગૌરવ તેઓતિયા અને રીતા ચૌધરી
પ્રતિવાદી માટે.

કોર્ટનો ચુકાદો હરજિત સિંહ બેદી, જે. દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

૧. આ અપીલ પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના ૧૮મી જાન્યુઆરી, ૨૦૦૬ના ચુકાદા સામે નિર્દેશિત છે, જેમાં અપીલકર્તાની અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી છે.

૨. ફરિયાદી પક્ષની વાર્તા અનુસાર ચંદા પીડબ્લ્યુ. ૬ ગામની પંચાયતના નેજા હેઠળ ચલાવવામાં આવતી ગુના ગર્લ્સ હાઈ સ્કૂલમાં ચોકીદાર તરીકે કામ કરતી હતી. તેમને સુભાષ, તેજ રામ અને શેર સિંહ નામના ત્રણ ભાઈઓ હતા. ત્રણ ભાઈઓના પિતા રાજ સિંહને દોષી ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને રામ નિવાસના કાકા પ્રેમ અને પવન કુમાર આરોપી અને જોગ રાજના ભાઈ રાજ સિંહ અને બેગ રાજ આરોપીની હત્યા માટે સજા સંભળાવવામાં આવી હતી. ૧૬મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૧ના રોજ સવારે લગભગ ૮ વાગ્યે ચંદા શેરહને ઘરમાં સૂઈને શાળાએ જવા નીકળી હતી. રસ્તામાં ચંદાએ પવન કુમાર અને રામ નિવાસને ફારસીઓ સાથે પોતાની તરફ આવતા જોયા. ચંદા શાળામાં દોડી ગઈ હતી પરંતુ પવન કુમાર અને

રામ નિવાસે તેને પાછળ ધકેલી દીધો હતો, જેણે તેને ઈજા પહોંચાડી હતી. ચંદાએ એક રૂલો ઉઠાવ્યો જેણે કંવલ સિંહ અને તારાને આકર્ષિત કર્યા અને તેમની હાજરીમાં બંનેએ ચંદાને વધુ ઈજાઓ પહોંચાડી અને પછી સ્થળ પરથી ભાગી ગયા. થોડા સમય પછી તેજ રાજ પીડબ્લ્યુ-૮, ચંદાનો ભાઈ અને તેમની માતા બ્રાહ્મી પીડબ્લ્યુ ૭ શાળા પરિસરમાં પહોંચ્યા અને તેમને કહ્યું કે પવન કુમાર, રામ નિવાસ, જોગ રાજ અને રાજ સિંહે શેર સિંહની હત્યા કરી હતી જ્યારે તે ઘરમાં હતો. બ્રાહ્મી અને તેજ રાજે ત્યારબાદ ચંદાને હોસ્પિટલ લઈ ગયા જ્યાં સબ-ઈન્સ્પેક્ટર સોમ દત્ત પીડબ્લ્યુ ૧૦ દ્વારા તેમનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું અને તેના આધારે તે જ દિવસે બપોરે ૧:૩૦ વાગ્યે બહાદુરગઢના પોલીસ સ્ટેશન સદરમાં ઔપચારિક એફ. આઈ. આર. નોંધવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ સબ-ઈન્સ્પેક્ટર ગામમાં ગયા અને શેરસિંહને ચારપાઈ પર મૃત હાલતમાં જોયો. તેમણે સ્થળ પર જરૂરી તપાસ હાથ ધરી હતી અને મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે બહાદુરગઢની સિવિલ હોસ્પિટલમાં મોકલી આપ્યો હતો. તેમણે આરોપીઓની શોધ પણ કરી હતી અને ૧૯મી જાન્યુઆરી ૧૯૯૧ના રોજ તે બધાની ધરપકડ કરી હતી અને પવન કુમાર અને રામ નિવાસ દ્વારા ઈન્સ્પેક્ટર અશોક કુમાર પીડબ્લ્યુ ૯ને આપેલા ખુલાસાના નિવેદનો અનુસાર, બે ફરસા યોગ્ય રીતે જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા. તપાસ પૂર્ણ થયા બાદ આરોપીઓને કલમ ૧૪૮ અને ૪૫૨ હેઠળ અને પવન કુમાર અને રામ નિવાસ સામે કલમ ૩૦૨ અને ૩૦૭ હેઠળ અને જોગ રાજ, બેગ રાજ અને રાજ સિંહ સામે ભારતીય દંડ સંહિતાની

કલમ ૧૪૯ સાથે વાંચીને કલમ ૩૦૨ અને ૩૦૭ હેઠળ આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.

૩. તેના કેસને ટેકો આપવા માટે, ફરિયાદી પક્ષે અન્ય બાબતોની સાથે, ડૉ. એન. કે. મુક્ષા પીડબ્લ્યુ ૩, ડૉ. એમ. કે. બિશ્નોઈ પીડબ્લ્યુ ૫, ચંદા પીડબ્લ્યુ ૬, બ્રાહ્મી પીડબ્લ્યુ ૭, તેજ રામ પીડબ્લ્યુ ૮, ઇન્સ્પેક્ટર અશોક કુમાર પીડબ્લ્યુ ૯ અને ઇન્સ્પેક્ટર સોમ દત્ત પીડબ્લ્યુ ૧૦ ની તપાસ કરી હતી.ત્યારબાદ ફરિયાદી પક્ષનો કેસ આરોપીઓને સોંપવામાં આવ્યો હતો અને તેમણે તેમની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપોને નકારી કાઢ્યા હતા અને તેમાંના કેટલાકએ બહાનું રજૂ કર્યું હતું.તેઓએ બચાવમાં અમુક સાક્ષીઓની પણ તપાસ કરી હતી.પવન કુમાર અને બેગ રાજનું ટ્રાયલ દરમિયાન મૃત્યુ થયું હતું.વિદ્વત વધારાના સત્ર ન્યાયાધીશે પુરાવાની કાળજીપૂર્વક વિચારણા કરીને રાજ સિંહ અને જોગ રાજને નિર્દોષ જાહેર કર્યા હતા, પરંતુ રામ નિવાસને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨ અને ૩૦૭ હેઠળ દોષિત ઠેરવ્યો હતો અને તેને આજીવન કેદની સજા ફટકારી હતી અને બે ગુનામાં ૧,૦૦૦/- નો દંડ ફટકાર્યો હતો અને દરેક ગુનામાં ત્રણ વર્ષની વધુ કેદની સજા ભોગવવી પડી હતી.

૪. ત્યારબાદ આ મામલાને એકમાત્ર અપીલકર્તા રામ નિવાસ દ્વારા અપીલમાં લેવામાં આવ્યો હતો.ઉચ્ચ અદાલતે દલીલો પર વિચારણા કરતાં અવલોકન કર્યું

હતું કે રાજ સિંહ અને જોગ રાજની ભાગીદારી અંગે બ્રાહ્મી પીડબ્લ્યુ ૭ના નિવેદન પર માત્ર વિશ્વાસ કરવામાં આવ્યો ન હતો, તેનો અર્થ એ નથી કે અપીલકર્તા સામે કેસ એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કરવામાં આવ્યો ન હતો કે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ હતો કે માત્ર રામ નિવાસ અને પવન કુમાર (મૃત હોવાથી) જ ફારસી ચલાવતા હતા, જેનો ઉપયોગ શેર સિંહ અને ચંદા પર કરવામાં આવ્યો હતો. વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ચંદા પીડબ્લ્યુ ૬ એક ઇજાગ્રસ્ત સાક્ષી હતી અને તેણે બ્રાહ્મી પાસેથી મળેલી માહિતી પર હત્યાની એફ. આઈ. આર. દાખલ કરી હતી અને તબીબી પુરાવા દ્વારા આંખના પુરાવાને સંપૂર્ણ સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું કારણ કે મૃતકને તેના વ્યક્તિ પર છ ઉઝરડા ઇજાઓ હતી.

૫. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ શ્રી સર્વેશ નિસારીએ દલીલ કરી છે કે યોગ રાજ અને રાજ સિંહની સંડોવણીના સંદર્ભમાં પીડબ્લ્યુ ૭ બ્રાહ્મી દ્વારા આપવામાં આવેલી ફરિયાદી વાર્તાને નકારી કાઢ્યા પછી, અપીલકર્તા દ્વારા શેર સિંહની હત્યાના સંદર્ભમાં તેણીના પુરાવા પર આધાર રાખવાનું કોઈ વાજબી કારણ નથી. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અપીલકર્તા અને તેના ભાઈને પક્ષકારો વચ્ચે સ્વીકૃત દુશ્મનાવટના કારણે સામેલ કરવામાં આવ્યા હતા કારણ કે ચંદા અને શેર સિંહના પિતાને પ્રેમ, રામ નિવાસના કાકા અને પવન કુમાર અને જોગ રાજના ભાઈ, રાજ સિંહ અને બેગ રાજની હત્યા માટે દોષી ઠેરવવામાં

આવ્યા હતા અને આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, બે સાક્ષીઓ બ્રાહ્મી અને ચંદાના નિવેદનને શંકા સાથે જોવાનું હતું.

૬. જોકે, રાજ્યના વકીલે ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટના ચુકાદાને ટેકો આપ્યો છે.

૭. અમે રાજ સિંહ અને યોગ રાજને નિર્દોષ જાહેર કરવાના સંબંધમાં ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદાનો અભ્યાસ કર્યો છે. અમે અહીં તેના ભાગો નીચે પુનઃઉત્પાદન કરીએ છીએ:

"જો કે, જ્યાં સુધી અન્ય ત્રણ આરોપીઓની વાત છે, જેમ કે યોગ રાજ, રાજ સિંહ અને બેગ રાજ (જે સુનાવણી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા), તેમના પર આરોપ છે કે તેઓ પીડબ્લ્યુ ૭ બ્રાહ્મી દેવીના ઘરે લાઠીઓ સાથે હાજર જોવા મળ્યા હતા અને તેઓ, જેમ કે પીડબ્લ્યુ ૭ પદભ્રષ્ટ થયા હતા, તેમના અને તેમના પુત્ર તેજ રામની પાછળ દોડી ગયા હતા. જો કે, જ્યાં ચંદા સિંહને ઈજાઓ થઈ હતી તે શાળા પરિસરમાં બનેલી ઘટનાના બીજા ભાગમાં ન તો તેમની હાજરી નોંધવામાં આવી છે અને ન તો તેમની સાથે કોઈ ભૂમિકા સંકળાયેલી છે. જેમ કે, પાંચ આરોપીઓને રામ નિવાસ અને પવન (જે સુનાવણી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા) તરીકે પ્રથમ જૂથ તરીકે અને બાકીના ત્રણ આરોપીઓ, એટલે કે જોગ રાજ, રાજ સિંહ અને બેગ રાજ (જે સુનાવણી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા) તરીકે બીજા જૂથ તરીકે જૂથબદ્ધ કરવામાં આવે છે.

જોકે આરોપી સામે આરોપ એ છે કે વર્તમાન ગુના માટે તે બધાનો એક જ હેતુ છે, પરંતુ પીડબ્લ્યુ ૬ અને પીડબ્લ્યુ ૭ બ્રાહ્મી દેવીની જુબાની માટે કે તેણે તમામ પાંચ આરોપીઓને તેના ઘરે એક સાથે જોયા હતા, ફરિયાદી પક્ષ મનની અગાઉની મુલાકાત અથવા અન્ય સંજોગોના અન્ય કોઈ પુરાવા રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે, જેનાથી એવું અનુમાન લગાવી શકાય છે કે કોઈ પણ પ્રસંગે, ઘટના પહેલા, તેઓ શારીરિક રીતે પણ મળ્યા હતા અને આવા કોઈ પણ હેતુ પર સંમત થયા હતા.

૮. ટ્રાયલ કોર્ટે વધુમાં અવલોકન કર્યું હતું કે હત્યા પ્રત્યે કોઈ સકારાત્મક કાર્યવાહી આ આરોપીઓને ચંદાને ઈજા પહોંચાડવા અથવા શેર સિંહની હત્યા માટે જવાબદાર ઠેરવવામાં આવી નથી અને તમામ આરોપીઓ વચ્ચે અગાઉ મનની મુલાકાતનો કોઈ પુરાવો નથી જેથી તેમનો સામાન્ય હેતુ અથવા સામાન્ય હેતુ દર્શાવી શકાય.તેનાથી વિપરીત, ટ્રાયલ કોર્ટે અવલોકન કર્યું હતું કે, રામ નિવાસ અને પવન કુમાર (જે સુનાવણી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા) ની સંડોવણીના સંદર્ભમાં ચંદા અને બ્રાહ્મીના પુરાવા સ્પષ્ટ હતા કે આ બે જ હતા, જેમણે શેર સિંહની હત્યા કરી હતી અને ચંદાને ઈજા પહોંચાડી હતી.આ પરિસ્થિતિમાં ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપીઓના બે જૂથો વચ્ચે તફાવત દર્શાવ્યો હતો.ઉચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પરથી આપણને જાણવા મળે છે કે આ પાસાની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરવામાં આવી છે અને તારણોની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે.

૯. તે સાચું છે, જેમ દલીલ કરવામાં આવી છે, કે પ્રેમની હત્યાને કારણે બંને પક્ષો વચ્ચેના સંબંધો અત્યંત તણાવપૂર્ણ હતા.જોકે આ હકીકત, નિઃશંકપણે, આરોપીની ખોટી અસરનું કારણ બની શકે છે, પરંતુ તેનાથી વિપરીત, તે ગુનો કરવા માટેનો હેતુ પણ હોઈ શકે છે.જો કે, એ હકીકતના પ્રકાશમાં કે એફ. આઈ. આર. ઘટનાના વાજબી સમયની અંદર નોંધવામાં આવી હતી અને તબીબી પુરાવા આંખના સંસ્કરણને સંપૂર્ણપણે સમર્થન આપે છે, અને વધુમાં, ટ્રાયલ કોર્ટે કેટલાક આરોપીઓને શંકાનો લાભ આપ્યો છે, કારણ કે તેમની કોઈ સક્રિય ભૂમિકા નહોતી, ખોટી સૂચિતાર્થની સંભાવનાની પણ તપાસ કરવામાં આવી છે અને તેની સાથે વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો છે.નીચેની અદાલતોએ, અમારા મતે, પુરાવાઓનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કર્યું છે અને પક્ષકારો વચ્ચેના તણાવપૂર્ણ સંબંધો અને ખોટી અસરની સંભાવનાને ધ્યાનમાં રાખીને, તે મુજબ બે આરોપીઓને શંકાનો લાભ આપ્યો છે.આમ આ અપીલમાં અમારા દ્વારા કોઈ હસ્તક્ષેપની માંગ કરવામાં આવતી નથી.તે મુજબ તેને બરતરફ કરવામાં આવે છે.

અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.